

Kylähubi: Monipaikkaisuuden yhteisöllinen alusta

Kohti palvelurikkaita kyläyhteisöjä -hankeraportti

Kohti palvelurikkaita kyläyhteisöjä

TAUSTA JA TAVOITTEET

- Integroida monipaikkaisuus osaksi maakunnan kehittämistä kestävästi luomalla toistettava konsepti kyläyhteisöjen palvelutarjonnan rikastamiseksi.
- Lisätä tieto- ja kokemuspohjaa kestävästä monipaikkaisuudesta ja sen merkityksestä alueen kehityksessä pilotoimalla uusia yhteiskehittämisen tapoja yhdessä kyläyhteisössä.
- Vahvistaa ja rakentaa yhteistyöverkostoja ja osallisuutta kyläyhteisössä.
- Kehittää monipaikkaisuutta tukevia palveluita.

PILOTTIKYLÄ HURISSALO

Hankkeessa tuettiin pilottikylä Hurissalon pohdintaa palvelutarpeista ja tuetaan uusien palveluideoiden (sekä fyysisten että digitaalisten) muotoilua.

Rahoittaja: Etelä-Savon maakuntaliitto, alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukemisen määräraha (AKKE)

Toteutusaika: 15.6.2022 – 31.12.2023

Millaisia palveluita monipaikkaiset asukkaat tarvitsevat?

Aiemmat selvitykset

- Tutkimus "Monipaikkaisuus ja Palvelutarpeet" (2021): Korostaa monipaikkaisten asukkaiden palveluiden saavutettavuuden ja laadun merkitystä.
- Havaintoja monipaikkaisen elämäntavan haasteista, kuten yhteisöllisyyden ja palveluiden yhteensovittaminen.

Monipaikkaisuuden haasteet ja tarpeet

- "Etelä-Savon Kylätutkimus" (2022): Paljastaa tarpeen paikallisten palveluiden kehittämiseen ja yhteisöllisyyden vahvistamiseen.
- Painottaa palveluiden löydettävyyden ja saavutettavuuden tärkeyttä monipaikkaisten elämässä.

Hankkeen tavoitteiden syventäminen

- Keskeisenä tavoitteena oli muodostaa konkreettinen ehdotus aiemmassa selvitystyössä ehdotetulle ajatukselle rakentaa kasvukeskusten sijaan verkosto palvelurikkaita kyläkeskuksia.
- Vahvistaa yhteisöllisyyttä ja monipaikkaisuuden tuomia mahdollisuuksia alueelle.
- Luoda innovatiivisia ratkaisuja, jotka parantavat palveluiden saatavuutta ja laadukkuutta, erityisesti maaseutu-yhteisöissä.

Prosessi ja käytetyt menetelmät

Innovatiivinen ratkaisu palveluiden kehittämiseen

Konseptin kehitys ja peruseriaatteet

- Yhteisöllisyys ja osallistuminen: Kehitetty yhdessä paikallisten asukkaiden ja sidosryhmien kanssa.
- Joukkoistamiseen perustuvat toimintatavat: Hyödyntää paikallisen yhteisön tietotaitoa ja resursseja.

Verkostoarkkitehtuuri ja kyläkeskusten rooli

- Kyläkeskukset toimivat palvelurikkaina solmukohtina.
- Verkostoitumisen ja tiedonvaihdon edistäminen paikallisten palveluntarjoajien ja asukkaiden välillä.

Tunnistetut käyttäjäpersoonat

- **Rauni**, 65 v., eläkeläinen, monipaikkainen asukas
- **Pentti**, 45 v., yrittäjä, paikallinen asukas
- **Sini**, 35 v., asiantuntija, monipaikkainen asukas

Palveluiden uudistaminen ja kehittäminen

- Suunnattu erityisesti maaseutualueiden ja monipaikkaisten asukkaiden tarpeisiin.
- Uusien palveluiden ideointi ja toteuttaminen yhteistyössä yhteisön kanssa.

Rauni, 65-vuotias eläkeläinen, Espoo/Hurissalo

Ikä: 65 vuotta

Ammatti: Eläkkeellä oleva opettaja

Koulutustaso: Korkeakoulututkinto

Perhesuhteet: Leski, aikuisia lapsia

Asuinpaikka: Kerrostaloasunto Espoossa sekä kesämökki Hurissalossa.

Rauni, eläkkeellä oleva opettaja, elää täysillä jokaisen päivän. Hän löytää iloa kulttuurista, oppimisesta ja yhteisön toiminnasta. Raunin elämä on täynnä tapahtumia ja uusia kokemuksia.

"Oppiminen ja yhteisöllisyys - Elämäni intohimo."

Elämäntyyli ja arvot:

- Arvostaa kulttuuria, oppimista ja yhteisöllistä toimintaa
- Aktiivinen osallistuja paikallisissa tapahtumissa ja kursseilla

Asuinympäristö:

- Viihtyy sekä kaupungissa että maaseudun rauhassa, yhdistää molempien parhaat puolet

Palveluiden ja teknologian käyttö:

- Käyttää teknologiaa aktiivisesti tiedonhankintaan ja yhteistoiminnan organisointiin.
- Suosii helppokäyttöisiä digitaalisia palveluita.

Yhteisöllisyys ja sosiaaliset suhteet:

- Rakentaa ja ylläpitää sosiaalisia suhteita yhteisössään, nauttii uusien ihmisten tapaamisesta.

Kulutustottumukset:

- Suosii paikallisia ja kestäviä tuotteita.
- Tekee harkittuja ostoksia, jotka tukevat hänen aktiivista elämäntapaansa.

Terveys ja hyvinvointi:

- Pitää yllä terveyttään liikunnalla ja tasapainoisella ruokavaliolla.
- Osallistuu mielellään terveys- ja hyvinvointitapahtumiin.

Tulevaisuuden näkemykset ja odotukset:

- Toivoo jatkavansa aktiivista osallistumista yhteisönsä toimintaan ja oppivansa uusia asioita.
- Haluaa pysyä hyvässä kunnossa, jotta voi jatkaa mökkeilyä mahdollisimman pitkään.

Raunin palvelutarpeet ja huolenaiheet

Paikalliset kulttuuri- ja harrastuspalvelut:

Aktiivisena eläkeläisenä Rauni osallistuu mielellään kyläyhteisön kulttuuritapahtumiin ja erilaisille kursseille. Kaupungissa hän arvostaa kirjastopalveluita, taidegallerioita ja konsertteja, ja toivoo tällaisia palveluita olevan myös mökki-paikkakunnalla.

Yhteisölliset ja verkostoitumispalvelut:

Rauni on kiinnostunut yhteisöllisistä tapahtumista ja verkostoitumismahdollisuuksista, jotka tarjoavat hänelle tilaisuuksia tavata uusia ihmisiä ja jakaa tietoa ja kokemuksia.

Digitaaliset palvelut ja viestintävälineet:

Rauni hyödyntää digitaalisia palveluita tiedonhakuun, tapahtumien järjestämiseen ja yhteisön koordinointiin. Hän on myös kiinnostunut oppimaan uusia digitaalisia taitoja. Tytär on yhä tärkeä IT-tukihenkilö, kun tulee älypuhelimien kanssa uusia haasteita vastaan.

Terveys- ja hyvinvointipalvelut:

Rauni arvostaa, että tarvittaessa terveyspalvelut on saatavilla mökkipaikkakunnalla. Etälääkärin vastaanotolla hän ei ole vielä käynyt. Hän osallistuisi mielellään senioreille suunnattuihin liikuntatunteihin, kuten jumppaan tai kevyisiin kävelyryhmiin.

Huoli yhteisön tulevaisuudesta:

Rauni on huolissaan siitä, että paikallinen kulttuuri ja yhteisöllisyys saattavat hiipua, erityisesti nuoremman sukupolven kiinnostuksen puutteen vuoksi.

Teknologian kehityksen mukana pysyminen:

Vaikka Rauni on aktiivinen teknologian käyttäjä, hän on huolissaan siitä, ettei pysy mukana jatkuvasti kehittyvän teknologian kanssa.

Palveluiden saatavuus:

Rauni on huolestunut siitä, että paikalliset palvelut, kuten kyläkauppa ja terveyspalvelut, voivat vähentyä tai loppua kokonaan Hurissalossa.

Pentti, 45-vuotias yrittäjä, Hurissalo

Ikä: 45 vuotta

Ammatti: Rakennusalan yrittäjä

Koulutustaso: Ammattikoulutus

Perhesuhteet: Naimisissa, kaksi kouluikäistä lasta

Asuinpaikka: Omakotitalo Hurissalossa

Pentti arvostaa perinteitä ja paikallista elämäntapaa. Hän pitää huolta perheestään ja tukee paikallista taloutta käyttämällä paikallisten palveluita aina kuin mahdollista. Pentin elämä pyörii yhteisön, perheen ja työn ympärillä, ja hän toivoo vahvistavansa kyläyhteisön toimintaa tulevaisuudessa.

"Yhteisö ja perinteet – siinä on minun voimani."

Elämäntyyli ja arvot:

- Aktiivinen yhteisön jäsen. Arvostaa paikallista elämäntapaa ja perinteitä
- Harrastaa kalastusta, metsästystä ja osallistuu paikalliseen urheilu-seuratoimintaan

Asuinympäristö:

- Asuu omakotitalossa, jossa on tilaa perheelle ja harrastuksille
- Arvostaa turvallista ja rauhallista asuinympäristöä

Palveluiden ja teknologian käyttö:

- Hyödyntää perusteknologiaa ja suosii käytännöllisiä digitaalisia palveluita
- Arvostaa paikallisia palveluja ja tukee mielellään paikallisia yrittäjiä

Yhteisöllisyys ja sosiaaliset suhteet:

- Osallistuu aktiivisesti kyläyhteisön tapahtumiin ja projekteihin
- Verkostoituu mielellään ja pitää yllä laajaa sosiaalista verkostoa

Kulutustottumukset:

- Suosii paikallisia tuotteita ja palveluita
- Tekee ostoksia pääasiassa kivijalkakaupoissa, mutta käyttää verkko-ostoksia tarpeen vaatiessa

Terveys ja hyvinvointi:

- Pitää huolta fyysisestä kunnostaan pysymällä aktiivisena
- Käyttää perustason terveydenhuoltopalveluita ja hyvinvointipalveluita paikallisesti

Tulevaisuuden näkemykset ja odotukset:

- Toivoo vahvistavansa kyläyhteisön toimintaa ja palveluita
- Haluaa turvata perheelleen hyvän elämänlaadun ja työllisyysmahdollisuudet paikallisesti.

Pentin palvelutarpeet ja huolenaiheet

Paikalliset peruspalvelut ja

infrastruktuuri: Pentti arvostaa paikallisia palveluita, kuten ruokakauppaa. Hänelle on tärkeää, että peruspalvelut ovat helposti saavutettavissa ja luotettavia.

Yrittäjä- ja yrityspalvelut:

Yrittäjänä Pentti tarvitsee tukeaa liiketoiminnalleen, kuten paikallista neuvontaa, markkinointiapua ja verkostoitumismahdollisuuksia.

Vapaa-ajan palvelut ja

yhteisötoiminta: Aktiivisena yhteisön jäsenenä Pentti osallistuu mielellään paikallisiin tapahtumiin ja harrastuksiin. Hänelle sopivat palvelut, jotka tukevat paikallista kulttuuritoimintaa, urheiluseuroja ja yhteisöllisiä tapahtumia.

Lapsiperheille suunnatut palvelut:

Perheellisenä miehenä Pentille ovat tärkeitä lapsiin ja nuoriin kohdistuvat palvelut, kuten koulut, harrastustoiminta ja turvalliset leikkipaikat. Pentillä on ajoittain tarve myös lastenhoitopalveluille.

Teknologiapalvelut ja digitalisaatio:

Vaikka Pentti suosii perinteisiä tapoja, hän hyödyntää myös käytännöllisiä digitaalisia palveluita, kuten verkkopankkia ja sähköisiä asiointipalveluita. Hänelle on tärkeää, että tietoliikenneyhteydet ovat luotettavia ja nopeita.

Kunnossapito- ja turvallisuus-

palvelut: Omakotitalossa asuvana Pentti arvostaa hyvin ylläpidettyä infrastruktuuria, kuten teiden kunnossapitoa ja talvikunnossapitoa. Turvallisuuspalvelut, kuten palokunta ja ensiapu, ovat myös tärkeitä.

Paikallisen talouden kestävyys:

Pentti on huolissaan paikallisen talouden tilasta ja siitä, miten varmistetaan, että kyläyhteisö pysyy elinvoimaisena ja houkuttelevana asuinpaikkana.

Nuorten poismuutto ja yhteisön ikääntyminen:

Hän on myös huolissaan nuorten poismuutosta ja yhteisön ikääntymisestä, mikä voi vaikuttaa alueen dynamiikkaan ja tulevaisuuteen.

Infrastruktuurin ja palveluiden ylläpito:

Pentti on huolissaan siitä, miten kylän ja kunnan infrastruktuuria ja palveluita, kuten teitä ja koulutusta, ylläpidetään ja kehitetään tulevaisuudessa.

Sini, 35-vuotias asiantuntija, Helsinki/Hurissalo

Ikä: 35 vuotta

Ammatti: Markkinointipäällikkö

Koulutustaso: Yliopistotutkinto

Perhesuhteet: Sinkku, laaja ystäväpiiri

Asinpaikka: Kaksio Helsingissä ja viikonloppuisin perheen mökki Hurissalossa

Sini, markkinointipäällikkö ja elämäntaiteilija, etsii rauhaa ja tasapainoa mökin hiljaisuudesta. Hän nauttii luonnosta, yksinkertaisesta elämästä ja omavaraisuudesta.

"Hiljaisuus ja luonto - sieluni peili."

Elämäntyyli ja arvot:

- Arvostaa hiljaisuutta, luontoa ja omaa aikaa
- Nauttii yksinkertaisesta elämästä ja omavaraisuudesta

Asumisen ja elinympäristön preferenssit:

- Suosii rauhallista elämää mökillä, kaukana kaupungin hälinästä

Palveluiden ja teknologian käyttö:

- Hyödyntää teknologiaa etätöihin ja viestintään. Suosii yksinkertaisia ja käytännöllisiä digitaalisia palveluita.

Yhteisöllisyys ja sosiaaliset suhteet:

- Vaikka arvostaa yksityisyyttä, pitää yhteyttä läheisiin ystäviin ja perheeseen.

Kulutustottumukset:

- Tekee harkittuja ostoksia, jotka tukevat hänen rauhallista elämäntyyliään.
- Suosii laadukkaita ja kestäviä tuotteita.

Terveys ja hyvinvointi:

- Arvostaa hiljaisuutta ja luonnon rauhaa hyvinvointinsa ylläpitämiseksi.
- Nauttii rauhallisista liikuntamuodoista, kuten joogasta ja meditaatiosta.

Tulevaisuuden näkemykset ja odotukset:

- Haluaa jatkaa elämänsä tasapainottamista työn, rauhan ja yksityisyyden välillä, nauttien luonnonläheisestä elämäntavasta.

Sinin palvelutarpeet ja huolenaiheet

Rauhaa ja yksityisyyttä tukevat palvelut:

Sini kaipaa rauhaa ja hiljaisuutta, joten hän arvostaa palveluita, jotka tukevat hänen yksityisyyttään ja rauhallista elämää mökillä.

Etätyömahdollisuudet ja tietoliikenneyhteydet:

Sini tarvitsee laadukkaita etätyömahdollisuuksia ja hyviä tietoliikenneyhteyksiä, jotta hän voi työskennellä tehokkaasti ja häiriöttä mökillään.

Verkko-ostos- ja toimituspalvelut:

Koska Sini viettää paljon aikaa mökillään, hän arvostaa helppokäyttöisiä verkko-ostosmahdollisuuksia ja luotettavia toimituspalveluita.

Luonto- ja hyvinvointiaktiviteetit:

Sini nauttii luonnossa liikkumisesta ja hiljaisista harrastuksista, kuten joogasta, meditaatiosta ja patikoinnista. Hänelle sopivat palvelut, jotka tarjoavat mahdollisuuksia rauhalliseen liikuntaan ja itsensä hoitamiseen.

Yksityisyyden säilyttäminen:

Sini on huolissaan yksityisyytensä säilymisestä, erityisesti digitalisoituvassa maailmassa, jossa tietojen jakaminen on yhä helpompaa.

Ympäristön tila ja luonnon säilyminen:

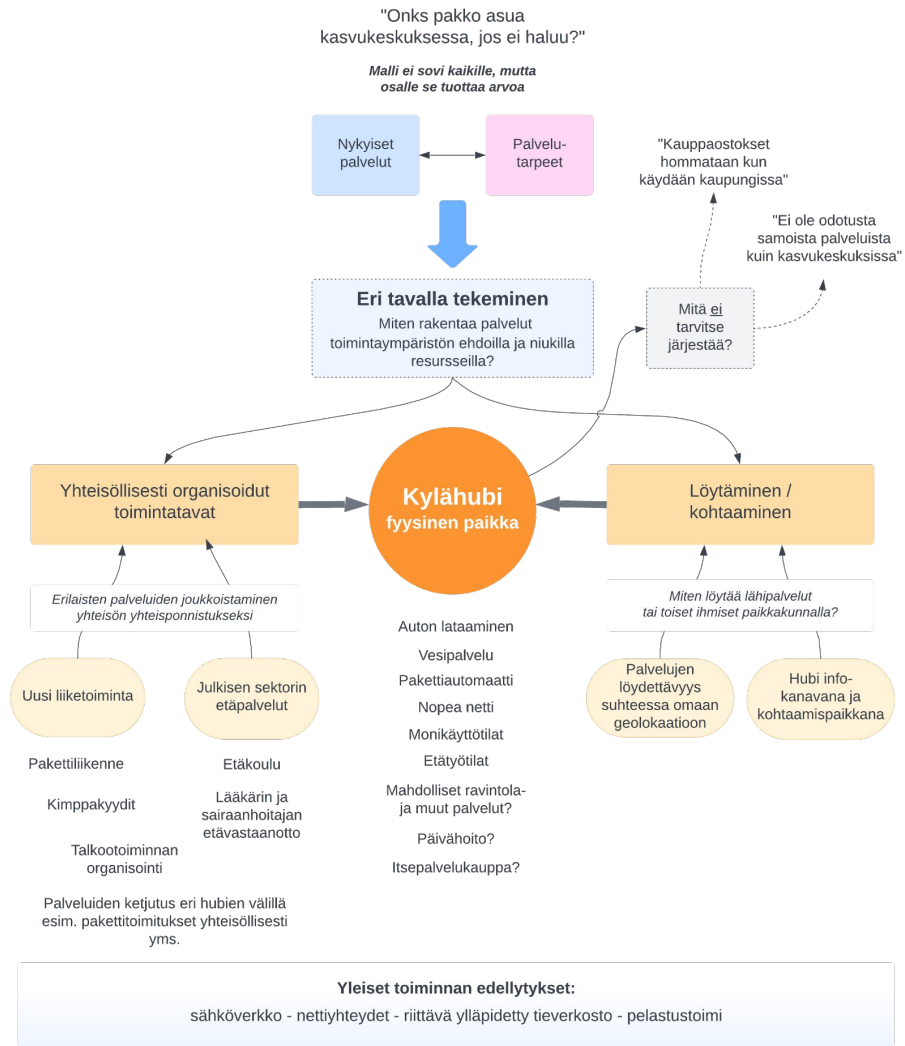
Hän on myös huolissaan ympäristön tilasta ja luonnon säilymisestä, jotka ovat hänelle tärkeitä rauhallisen elämäntavan kannalta.

Työn ja vapaa-ajan tasapaino:

Työssään kiireinen Sini pohtii, miten säilyttää tasapaino työn ja henkilökohtaisen elämän välillä, erityisesti etätyön lisääntyessä.

Kylähubi: Monipaikkaisuuden yhteisöllinen alusta

Oivalluksia monipaikkaisten palvelutarpeista

Palveluiden löydettävyys ja saavutettavuus

- Digitaalisten alustojen kehittäminen palveluiden näkyvyyden ja käyttäjäkokemuksen kehittämiseksi.
- Tarve selkeämmille ja saavutettavammille tiedotuskanaville.

Monipaikkaisten asukkaiden tarpeet

- Monipaikkaiset arvostavat joustavia ja räätälöityjä palveluja.
- Tarvitaan uusia toimintamalleja, jotka vastaavat näihin erityistarpeisiin, kuten joustavampia aukioloaikoja ja kauko-ohjattavia palveluja.

Palveluiden uudistaminen ja yhteisöllisyys

- Yhteisölähtöiset tapahtumat, jotka lisäävät paikallista osallistumista ja yhteenkuuluvuuden tunnetta.
- Palveluiden kehittäminen yhteistyössä paikallisten yrittäjien kanssa tukee paikallista taloutta ja lisää palveluiden monipuolisuutta.

Kehityksen suuntaviivat ja tulevaisuuden mahdollisuudet

Etelä-Savon alueen merkitys

- Alueen vahvuudet monipaikkaisuudessa: monipuoliset ympäristöt ja vahva paikalliskulttuuri.
- Infrastruktuurin parantaminen ja digitaalisten palveluiden kehittäminen.

Palveluiden kehittämisen tärkeys

- Kehittämisen painopisteinä asiakaslähtöisyys ja teknologian hyödyntäminen.
- Suositukset uusien palvelumuotojen tutkimiseksi, kuten mobiilisovellukset ja etäpalvelut.

Kylähubi-konseptin tulevaisuus

- Laajentamisen potentiaali: Soveltaminen muille maaseutualueille.
- Innovaatioiden painottaminen yhteisöllisyyden ja paikallisten palveluiden tukemisessa.

Yhteystiedot

Helena Merikoski

Projektipäällikkö

p. 040 648 6617

helena.merikoski@xamk.fi

Ville Venäläinen

Konseptisuunnittelija

p. 044 978 4000

ville@mindhive.fi